

HET NEDERLANDSE RODE KRUIS

DISTRICT: MIDDEN-LIMBURG

AFDELING: ECHT EN OMSTREKEN

Drs. E.W.J. Ficken, Rode Kruis arts
Drs. R. Wilbers, arts, R.A.V. 'Limburg-Noord'
Datum: 19 september 2005

E.F./R.K.: 05.06.21

Onderwerp: Ambulancezorg.

Inleiding:

Wij zullen U vanavond informeren over het ontstaan, de ontwikkeling, de organisatie en het functioneren van de ambulancezorg in Nederland.

Historie:

Aan het einde van de negentiende eeuw, werd de rol van de ziekenhuizen en verpleeginrichtingen steeds belangrijker, waardoor – met de ontwikkeling van het automobiel – ook de ziekenwagen zijn intrede deed. Werden daarnaast, met name in de grote steden, tot aan de Tweede Wereldoorlog, ook nog rader- en rijwielbrancards gebruikt, en op het platteland het paardentractie-rijtuig; na Wereldoorlog II, werd de ziekenauto gemeengoed. Aanvankelijk betrof het vervoer, van vooral (welgestelde) ernstig zieken en ongevals-slachtoffers, waarbij de ziekenauto vooral een transportmiddel was. De huisdokter had vaak al thuis of op de plaats van het ongeval, de noodzakelijke hulp geboden en de ziekenauto diende uitsluitend als transportmiddel. De hulpverleners op de ziekenauto varieerden daarbij aanvankelijk van politie-agenten, garage-houders, ehbo-ers, Rode-Kruis-medewerkers, (taxi-)chauffeurs, (oud-)verpleegkundigen tot gemeente-artsen (van G.G.&G.D.). De zieken-auto's zelf waren daarbij meestal eigendom van een plaatselijke garage, kruisvereniging, Het Nederlandse Rode-Kruis, de G.G.&G.D. of van een van de ziekenhuizen. Aanvankelijk was de gangbare carrosserie-kleur zwart, met een witte lamp op het dak, voorzien van een rood kruis. De 3-tonige hoorn werd pas na W.O.II ingevoerd.

Heden:

Thans beschikt Nederland over circa 650 ambulances (1300 ambulance-chauffeurs / 1500 ambulance-verpleegkundigen), verdeeld over 80 ambulancediensten, welke momenteel gaan samenwerken, samen met de 35 meldkamers = C.P.A.'s (Centrale Post Ambulancevervoer) in 25 R.A.V.-regio's. De 80 ambulancediensten zijn verdeeld over G.G.&G.D.'s, ziekenhuizen, zelfstandige stichtingen, particuliere vervoerders en Het Nederlandse Rode Kruis. Samen voeren zij per jaar 1 miljoen ambulanceritten uit, variërend van A1 (levensgevaar), A2 (spoed zonder signalen) en B(esteld) vervoer van huis naar ziekenhuis (v.v.) of tussen klinieken onderling. Was vroeger de taak van de ziekenauto uitsluitend het transport; thans levert het ambulance-team, hoog-gekwalificeerde pre-klinische zorg. Het ambulancepersoneel is daartoe hoog opgeleid: de chauffeurs hebben een uitgebreide SOSA-opleiding voor zowel rijvaardigheid, alsook voor medische hulpverlening (zuurstofverstrekking, infuusvoorbereiding, ECG-vervaardiging), de verpleegkundigen zijn zowel IC/CCU- als SEH-verpleegkundigen.

G.H.O.R.:

De G.H.O.R. (de Grootschalige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen), waarin onder andere het Nederlandse Rode Kruis en de EHBO-verenigingen participeren, is de opschaling van de geneeskundige hulpverlening in buitengewone omstandigheden en wordt aangestuurd vanuit de Gewestelijke Organisaties.

Traumahelikopters:

In 1995, werd door het VU-ziekenhuis, ANWB, GG&GD Amsterdam, de eerste trauma-helikopter ingezet, om de ernstig zieke/trauma patient, ter plaatse, optimale zorg te kunnen bieden, voor zijn/haar transport naar een (gespecialiseerd) ziekenhuis. Thans beschikt Nederland, in samenwerking met België en Duitsland over 8 trauma-helikopters: de Lifeliner 1,2,3 en 4 vanuit respectievelijk Amsterdam, Rotterdam, Nijmegen en Groningen, de Cristophe Europe 1 en 2 vanuit resp. Aken en Rheine, de Cristoph 9 vanuit Duisburg en de IMDH-MUG-heli vanuit Brugge. Daarnaast hebben we ook nog onze eigen SAR-helikopters (Leeuwarden) voor hulpverlening op de Wadden-eilanden, op de Waddenzee en op de Noordzee.

E.W.J. Ficken; Rode-Kruis-arts.